

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor
Winnipeg, Man., Canada.

The Provincial
Library
City

UKRAINIAN LABOR NEWS

три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

МК VII.

4. 59.

СУБОТА, 16. ТРАВНЯ 1925.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MAY 16th, 1925.

No. 59.

VOL. VII.

Поліція в Лондоні розпочала нагінку на комуністів

РОБІТНИЧА КНИГАРНЯ, ДЕ ПРОДАВАЛИСЯ РАДЯНСЬКІ ГАЗЕТИ І КНИЖКИ, ЗІСТАЛА ЗАКРИТА.

Поліція відбирає від чужинців, головню Росія, дозволи на проживання у Великій Британії.

ЛОНДОН, 13. травня. — Ча- зменшене, однак часопис не сопис "Дейли Кроніка" каже, що поліція підтримує острі кроки проти більшовиків в Лондоні. Вона відбирає від чужинців, головню Росія, дозволи на проживання в Англії, а ті дозволи, котрим виходить речинь, відмовляється від- новлювати.

Внаслідок таких розпоряд- ків, каже часопис, в Лондо- ні закрито найбільше відому більшовицьку книгарню, де продавано "Правду", "Ізвестія" й інші радянські газети та книжки. Також перестав ви- ходити офіційний радян- ський журнал в Англії, "The Soviet Union Review".

"Дейли Кроніка" каже даль- ше, що число урядовців в ра- дянських торговельних уста- нових в Англії зістало значно

зменшене, однак часопис не знає, чи зроблено це внаслідок кампанії поліції, чи лише ізза економії.

Своїми заходами поліція хо- че стримати розповсюджуван- ня комунізму в Великій Брита- нії.

ХОЧУТЬ НЕ ВПУСТИТИ ЗА- КОРДОННИХ КОМУНІСТІВ.

ЛОНДОН, 14. травня. — А- лярм з приводу зросту комуні- зму в Великій Британії, який підношувано недавно, захопив- зяється й британський кабін- ет, який заставляється те- пер над тим, щоб не впусти- ти закордонних комуністів на рі- чну конвенцію Комуністичної Партії Великої Британії, яка має розпочатися 31. травня в Глазго.

АМЕРИКАНСЬКИМ МОРЯКАМ В ГОНО- ЛЮЮ ЗМЕНШЕНО КАРУ.

Павлові Крокові зменшено кару з 40 років в'язниці на 3 роки, а Волтерові Тромболові з 26 років на 1 рік.

ГОНОЛЮЛЮ, Гавайські О- строви, 13. травня. — Тяжкі присуди військового суду для жовірів Павла Крока й Волте- ра Тромбола, признаних винни- ми за проповідання комуні- зму в американській армії, зі- стали значно зменшені.

Крока засуджено було з по- чатку на 40 років в'язниці, а Тромбола на 26 років. Майор-

генерал Смит, командант га- вайської армійської дивізії, переглянув присуди військо- вого суду і зменшив кару Кро- ка на 3 роки а кару Тромбола на один рік в'язниці.

Рішення команданта генера- ла Смита одобрено і вислано до Вашингтону. Засуджені на- ходяться тепер у військової в'язниці в Шофідл.

У ВЕСТ ВІРДЖІНІІ АРЕШТОВАНО 144 СТРАЙКУЮЧИХ МАЙНЕРІВ.

Робітників арештовано за пикетування майнів. — Арештова- ним не дозволяють бачитися з їх родинами.

ФЕРМОНТ, Вест Вірджинія, 14. травня. — Тут арештовано вчора рано 137 майнерів за пикетування майнів. Около 100 арештованих все ще нахо- дяться у в'язниці і їм не дозво- ляється бачитися з їх родина- ми.

Майнери планують масовий мітинг перед одною з майнів для заперотування проти ма- сового арештування пикетчи- ків. Це роблять вони помімо

заборони суду збиратися на компанійній власності.

ФЕРМОНТ, Вест Вірджинія, 14. травня. — В Грент Тавн Майн арештовано нині 6 про- водників демонстрації, коли більше як 200 майнерів зібра- лось коло майни, щоб ї пике- тувати.

В повітовій і міській в'язни- цях знаходяться тепер 138 май- нерів арештованих вчора і 6 а- рештованих нині.

НОВІ ІМІГРАНТИ ПРИБУВАЮТЬ ДО ЗАХІДНОЇ КАНАДИ.

Минулого вівторка ввечером до Вінніпегу прибуло 217 імї- грантів. По національності склад їх такий:

48 Бритійців, 43 Угрів, 38 У- країнців, 33 Польаків, 18 Юго- славів, 12 Данців, 9 Норвеж- ців, 5 Шведів, 5 Фінляндців, 3 Бельгієв, 3 Росіяв, 3 Чехо- словаків, 2 Австрійців і один Жид.

З прибувших імїгрантів 27 рішани осілися в Саскечевані,

17 в Алабрі, 28 в Брітші Ко- лумбії, а 145 в різних місцях Манітоби.

Для пояснення треба сказа- ти, що нема таких національ- ностей, як британська або юго- славська. Під Бритійцями і Ю- гославцями треба розуміти імїгрантів, що прибули з Бри- танії і Югославії, без огляду на те, якої вони національ- ности.

ДАНІІ ГРОЗИТЬ СТРАЙК ТРАНСПОР- ТОВИХ РОБІТНИКІВ.

Близько 200 тисяч робітників, які домагалися підвишки пла- тні, вже знаходяться без роботи.

КОПЕНГАГА, Данія, 14. тра- вня. — Данії загрожує завтра генеральний страйк транспор- тових робітників. Страйк обій- ме кораблі, залізницю і всі інду- стрії, що є включені в асоціа- ції данських підприємств, за винятком декотрих з них, що доставляють електрику, газ і воду. Тепер якраз ведуться пе- реговори, щоб не допустити до страйку.

Близько 200 тисяч робітни-

ків в Данії вже є без роботи. Клопіт почався два місяці то- му назад, коли вийшли уго- ди між фабрикантами а робіт- никами і треба було заклю- чити нові. Працьодавці від- мовилися дати підвишку пла- тні і тоді робітники відмови- лися відновити свої угоди.

Король сказав соціалісти- чному кабінетові, що тепер є час показати, що соціалісти контролюють робітників.

ФАН ДЕ ФАЙВЕРЕ УТВОРИВ НОВИЙ БЕЛЬГІЙСЬКИЙ УРЯД.

Кабінет зложений виключно з членів католицької партії і йому предсказують скорий упадок.

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 14. тра- вня. — Після міністерської кризи, яка тривала 38 днів, Фан де Файвере ввесь утворити вче- ра новий кабінет. Від часу ре- зинації прем'єра Тейнса дня 5. квітня, Бельгія була без кабі- нету.

В додатку до портфелю пре- мієра, Фан де Файвере буде ще головою міністерства фі- нансів. Всі нові міністри є чле- нами католицької партії, яка має в парламенті 80 послів.

В опозиції до нового уряду будуть ліберали й соціалісти, які контролюють більше як 100 зі всіх 188 місць в парла- менті.

В деяких кругах предсказу- ють, що новий кабінет буде повалений на перший день сво- єї появи перед парламентом з міністерською декларацією. Кажуть, що на випадок упадку кабінету король Альберт роз- вяже парламент і будуть роз- писані нові вибори.

СЕНЗАЦІЙНА ВІСТКА ПРО СМЕРТЬ БОРИСА САВІНКОВА.

Кореспондент американської пресової агенції доносить, що Савінков поповнив самовбийство... скочивши з вікна в'язниці.

Кореспонденти буржуазних газет принесли ще одну сенза- ційну вістку з Радянського Со- юза, цим разом про Бориса Са- вінкова, бувшого лідера росій- ських білогвардійців в Поль- щі.

Савінков, як відомо, повер- нув минулого року до Радян- ського Союзу і проти нього виточено було процес за його терористичні акти проти Ра- дянських Республік. Радян- ський суд засудив Савінкова на кару смерті, але що він при- знався до своїх помилок і при- рик щиро й вірно служити ра- дянській владі, смертну кару замінено йому на 6-літню в'я- зницю.

І ось депеша "Associated Press" з Москви під датою 12. травня доносить, що Борис Савінков, довідавшись неда- во, що є мала надія на його о- звободження, поповнив само- бийство... скочивши з вікна своєї келії.

Як можна скочити з вікна у в'язниці, це можуть пояснити хіба кореспонденти буржу- азних газет.

А може вікна у в'язниціх для політичних в'язнів в Радянсь- кому Союзі без крат і їх можна кожної хвилі відчинити та че- рез них вискочити? В такому разі, чого буржуазна преса кричить про страшний терор- ний режим в С.Р.С.Р.?

КОМПАНІЯ ЗАКРИВАЄ ЮНІЙНІ МАЙНИ.

ПІТСБУРГ, Па., 12. травня. — "Ді Питсбург Коа Ко." опо- вїстала вчора, що застановляє працю еще в чотирох юній- них майнах. Попередню зам- кнено було 11 майнів і в опо- вїщенню сказано, що тепер бу- дуть працювати лише дві ком- панійні юнійні майни.

Як причину закриття майнів компанія подає це, що юнійні майни не можуть конкурувати

з неюїніями, в котрих кошт продукції є менший.

З Данцігу доносять, що про- живаючий там під доглядом влади Махно втік до Радян- ського Союзу.

Польки вислали були Махна до Данцігу після відомого про- цесу проти нього у Варшаві, де його суд виправдав.

ПАРТІЯ ПРАЦІ ПРИНЯЛА ЗА- ПРОСИНИ З С.Р.С.Р.

ЛОНДОН, 13. травня. — Бри- тійська Партія Праці прийняла офіційні записини з Радян- ського Союзу, щоб вислати туди цього літа депутацію для простудювання можливостей поліпшення англо-радянської торгівлі.

В ІТАЛІ АРЕШТОВАНО 12 КОМУНІСТІВ.

РИМ, 14. травня. — Поліція зробила вчора ввечером два на- їзди на комуністичні мітинги в малих готелях і арештувала 12 комуністів та забрала велику кількість комуністичних цирку- лярів, памфлетів і кореспон- денції.

ЕРІО ОСТАНЕ ПОСАДНИКОМ МІСТА ЛІОНУ.

ЛІОН, Франція, 14. травня. — Едвард Еріо, бувший прем'єр Франції, остане посадником Ліону помімо того, що підчас недавних міських виборів соці- алісти віднесли перемогу над радикальними соціалістами, до котрих належить Еріо.

Соціалістичні провідники рі- шили не виступати проти по- новного вибору Еріо посадни- ком міста, хоч він і не нале- жить до їх партії.

У ВЕНКУВЕРІ ЗАКІНЧИВСЯ СТРАЙК КАРПЕНТЕРІВ.

ВЕНКУВЕР, Б. К., 11. травня. — В суботу закінчився тут страйк карпентерів, коли всім контрактновим фірм згодилися платити від ним карпентерам по 7 доларів на день.

Контрактори не хотіли од- нак підписати угоди, що бу- дуть платити через цілий рік по 7 доларів, чого домагалися робітники.

БЕЗРОБІТНІ В ОТТАВІ СТА- ЮТЬ ДО ВИБОРІВ.

ОТТАВА, 12. травня. — Під- час слідуєчих міських вибо- рів в Оттаві будуть кандидува- ти представники від безробіт- них. Таке рішення впаало на вчорашньому мітингу товари- ства безробітних.

Безробітні поставлять одно- го кандидата на алдермена, а одного на контрол'юра.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В РАД. СОЮЗІ.

ЛОНДОН, 14. травня. — Ни- нішня депеша з Москви доно- сить, що пасажирський потяг, який йшов з Москви на Сибір, зійшов з шин і внаслідок того 7 осіб зістало убитих а 17 раних.

ПОВІШЕННЯ ЗАГОРСЬКОГО ВІДЛОЖЕНО.

СОФІЯ, Болгарія, 13. травня. — Повішення Загорського, за- християна катедри Светі Краєв, якого засуджено на смерть за участь в підложженні бомби в катедрі, зістало відложено.

Двох інших засуджених, я- кі знаходяться у в'язниці, бу- дуть повішені публично, прав- доподобно перед катедрою.

Сьогодні, в суботу 16. тра- вня, в У.Р.Д. в Вінніпегу гра- деться відома драма М. Ірчана п. н. "Родина Шіткарів", ко- трої Ви не повинні пропустити.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ВИГОТОВИВ ДВІ НОТИ ДО НІМЕЧЧИНИ.

Одна трактує справу роззброєння Німеччини, а друга відпові- дає на пропозицію Німців в справі заключення гарантійного пакту.

ПАРИЖ, 13. травня. — Фран- цузький кабінет міністрів од- ноголосно одобрив вчора дві ноти до Німеччини, написані міністром закордонних справ Бріаном. Перша нота трактує справу роззброєння Німеччини перед тим, заки буде евакуова- на Кольонія, а друга відповідає на пропозицію Німеччини в справі заключення пакту за- безпечення.

Нота в справі роззброєння є компромісом між французь- ким і британським поглядами і може бути текстом комуніка- ції, яку альянтська рада амба- садорів вишле до Німеччини. Якщо Німеччина виповнить по- ставлені умови, то евакуація

території може бути переведе- на за пару місяців.

Відповідь Бріана на пропо- зицію Німеччини в справі га- рантійного пакту ставить як головну умову це, щоб Німеч- чина була перше допущена до Ліги Націй. Вона настоєє та- кож, що такий пакт в ніякий спосіб не сміє нарушувати прав і інтересів центрально-євро- пейських держав (під котрими Бріан розуміє в першу чергу Польщу та Чехославаччину). Нота є ліберальною в своєю- му тоні і далека від того, щоб відкидати пропозицію Німеч- чини як нестварачучу. Це свідчить про бажання Франції заключити гарантійний пакт.

НІМЕЧЧИНА СПЛАЧУЄ РЕПАРАЦІЇ НА ПІДСТАВІ ПЛАНУ ДОСА.

Від 1. вересня 1924-р., коли план Доса увійшов в життя, Німеч- чина виплатила 640,110,066 золотих марок.

БЕРЛІН, 12. травня. — Сей- мор Паркер, генеральний агент репарацій, оголосив звіт, який виказує, що протягом місяця квітня Велика Британія одержала 25,500,000 марок на ра- хунок репарацій з Німеччини на підставі плану Доса, а Франція одержала 33,000,000 марок.

Від 1. вересня, коли план До- са увійшов в життя, Франція одержала 267,697,382 золотих

марок, або більше як один міль- ярд паперових франків.

Виплати Німеччини за вісім місяців винесли 640,010,066 золотих марок.

ЛОНДОН, 14. травня. — В консервативних кругах, близь- ких до уряду, кружляють по- голоски, що в недалекій бу- дущині можна сподіватися ре- зинації Остена Чемберейна з міністра закордонних справ.

ЛЕВ КАРАХАН ВРУЧИВ ПРОТЕСТ КИ- ТАЙСЬКОМУ УРЯДОВІ.

Амбасадор С.Р.С.Р. домагається, щоб з китайської армії було звільнено російських білогвардійців.

ПЕКІН, Китай, 13. травня. — Радянський амбасадор до Ки- таю Л. Карахан вислав до ки- тайського міністра закордон- них справ остру ноту протесту, в якій домагається, щоб з ки- тайської армії звільнено ро- сійських контрреволюціонерів.

Карахан заявляє в своїй но- ті, що російські білогвардійці продають китайські горожан- ські папери, що є порушенням китайських законів і радян- сько-китайського договору.

Нота дає дальше до зрозу-

міння, що будучі переговори з Китаєм будуть задержані, поки китайський уряд не полагоди- ть вдоволюючої справи.

ПЕКІН, Китай, 14. травня. — Китайське міністерство закор- донних справ вручило радян- ському амбасадорові до Китаю Л. Караханові рішучий про- тест проти мнимой радянської агітації в Монголії, де росій- ські агенти мають закликати до бунту проти китайського центрального уряду.

ПЕРЕХОДЯТЬ НА СТОРОНУ С.Р.С.Р.

ВЛАДИВОСТОК. — Судні прибув з Шангаю корабель "Монгуай", що підчас інтер- венції був заараний білогвар- дійцями з Владивостоку. Ко- заки на чолі з бувшим отама- ном Анісімовим передали не- давню корабель радянській вла- ді. Прибувшому корабелі з моряками влаштовано велича- зня прийняття.

Всі 70 козаків, які були пер- ше білогвардійцями і поверну- ли тепер на кораблі, дістали амністію.

Дня 13. травня в Англії по- мер лорд Милнер, бувший бри- тійський міністер війни і се- кретар колоній. Лорд Мил- нер був консерватистом і вели- ким реакціонером.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень — у вівторок, четвер і суботу.

Видав Робітничо-Фермерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

СЛІДАМИ ХРИСТА ЧИ ЮДИ.

ЛЕГЕНДА ПРО ХРИСТА ТА ЮДУ.

Хтось правду сказав, що католицька церква основана во Ім'я мітичного Христа, але діла її і практика ґрунтується на прикладі мітичного Христового апостола Юди.

Христос, як кажуть біблійні оповідання, служив правді, скрізь заступався за бідних, понижених і покривджених, поборював багаті, гнобителів і пануючих, бичем гнав торговців з церкви; Юда зраджував Христа, вдавав, що ніби він теж є його вірним учеником і апостолом, а в той саме час служив потайним агентом і вивідником для багатії, пануючої тоді класи, доносив її і владі про те, що Христос вчинив бідноту, про всі його вчинки та рухи, а на останку вказав жовнірам де можна його знайти та це й зрадливим поцілунком визначив його особу. Юда сповняв свою шпійонську роботу за гроші і за те, що видав Христа в руки жовнів, дістав тринадцять срібників.

Юда, каже далі біблійне оповідання, зрозумів свій огидний вчинок і покаявся. У Юди, значить, все таки була ще крихітка людської совісті і сорому за негідний і нелюдський вчинок. Але Юда не був одиноким прислужником пануючої класи; він був лише один з дванадцяти Христових апостолів.

Біблійний Юда це тільки уособлення усіх зрадників правди, якої уособленням у християн являється Христос. Таких Юдів, що задля гроша й наживи служили й слугували пануючим, зраджували й зраджують оборонців угнетених і покривджених працюючих, борців за правду, людську суспільну рівність і справедливість, було і є дуже багато і дуже мало хто з них ізза докорів совісті вишавється. А вже в нинішніх часах — хто з них рахується з совістю, коли те, що робив Юда, є навіть поплатним заняттям.

ЧИМИ СЛІДАМИ ІДЕ КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА.

У тій науці, що її приписують мітичному Христові, є багато таких думок, що промовляють до бідних, покривджених і угнетених, бо вони стоїть в їхній обороні, говорять про рівність усіх людей, осуджують багатих визискувачів і гнобителів. Власне, за ці думки, за проповідання для всіх рівного "царства божого на землі", як каже біблійне оповідання, Христа повисили на хресті. А щоб бідноту відвернути від думок про краще для нього життя на землі, "царство божє" для бідак перенесла пануюча класа на небо, десь там за зорями, а собі оставила панування на землі. Та ж сама пануюча класа вжила імені мітичного Христа, докравши якого став творитися новий культ і нова ідеологія, для своїх послуг.

В цій справі найбільші услуги зробила і робить пануючій класі одна з досить численних нині створених новою християнських інституцій, іменю — католицька церква. Вистарчить тільки познайомитися з її складом та важливішими вчинками, щоб зрозуміти той безсидний глум-насмій, який вона робить над мітичним Христом, що босий і простоволосий мав навчати бідних рибалок святої правди про інше, нове людське життя на землі.

Христос, сам бідак, мав жити з бідаками, для них працювати, за них боротися і вмерти з рук їхніх гнобителів-катів. Римський папа, що зве себе Христовим наслідником, пребагатий, в пишних палацах, в золотій тири, вибитий дорогоцінними діамантами, в дорогоцінних ризах, живе в розкошах, у світі пануючої класи, ніколи з біднотю нічого немає, завжди виступає проти її змагань до кращого життя, боронить пануючих і гнобителів. А з ним те-ж саме роблять йому підчинені кардинали, архієпископи, єпископи і попи, що властиво й становлять разом з ним католицьку церковну інституцію. За собою вони ведуть маси бідаків, що в серці мають віру в біблійного мітичного Христа, але обманені, залякані видумками про пекольні муки, йдуть за послідовниками Юди.

Бо чи-ж не слідами Юди ідуть всі ті чорноризники католицької церкви? Кому служать вони: чи бідним, покривдженим, угнетеним, котрим мав служити біблійний Христос, чи багатим, "власть-імущим", пануючим, котрим мав служити біблійний Юда?

РАЗОМ З ВИЗИСКУВАЧАМИ ПРОТИ РОБІТНИКІВ.

По всьому світі тепер йде боротьба працюючих, без огляду на їхні вірування, проти визиску їхньої праці, за краще, людське життя. По чий стороні у цій боротьбі став римський папа і його міжнародна організація — католицька церква? Чи не по стороні пануючої капіталістичної класи, а проти працюючих? Чи не по стороні гнобителів, яким він наказує коритися? Що роблять його підчинені і кому вони служать? Чи не йдуть вони завжди проти інтересів тих-же самих робітників, що згромаджуються у їхніх церковних будинках?

Цю правду пізнають вже й самі робітники, що впали жертвою католицької церкви. Вони починають вже відрізняти, що їхня віра а церква, як інституція, не погоджуються з собою; що папа й Христос, це зовсім протиліжні собі поняття. Що вони, робітники, не є ні основою католицької церкви, ні її членами, тільки жертвами. Вони на ту церкву впливу не мають, не мають контролю над нею та її відвічалності за її вчинки не можна на них складати. Вони лише "прихожане", що приходять до її будинків, саухають її попів, платять за це "право" і за всікі "духовні услуги" гроші і на тім кінчаться. Зі зрозумінням того відношення, що існує між віруючими робітниками а церквою, росте й невдоволення з її становища відносно боротьби між працюючими а капіталістами.

КАТОЛИЦЬКА ЦЕРКВА ВТРАЧАЄ ВПЛИВ НА РОБІТНИКІВ.

Чим більше загострюється боротьба між робітниками а капіталістами, тим більше капіталісти намагаються на своїх прислужників попів, щоб вони завзятіше поборювали робітничий рух.

Пала в цій справі видає свої розпорядження, що зветься "папські буді". Чим завзятіше попи поборюють робітничий рух і виразніше стоїть проти робітничих інтересів, тим більше втрачають вони парохіян. В наслідку слабне вплив церкви на працюючих.

Власне тому, що католицька церква щораз виразніше виявляє, що йде вона слідами не Христа а Юди, що обороняє вона капіталістів а не працюючих, служить не правді, а мамоні, навіть віруючі працюючі відпекуються від неї. Вони відчувають, що вона не їхня інституція, а ворожка. До церкви йдуть, моляться там, але до попів здебільша відносяться з підозрінням, недовірям а дуже часто неприхильно. Те, що попи сіють, те й збирають.

Найближчим для нас прикладом може послужити становище греко-католицьких верховодів в Канаді; про яке поговоримо в слідуєчому числі нашого часопису.

НАСТУП КАПІТАЛУ В ШВЕЦІЇ.

Шведські капіталісти недавно позбавили праці 130,000 робітників в різних галузях промисловости. Причини цього наступу менш економічні, ніж політичні. Велика буржуазія хоче одним разом покінчити хоч і ріжними способами із соціал-демократичною партією і з комуністичною.

Минулої осені вибори привели до упадку уряду, створеного правими партіями. Соціал-демократія знову взяла владу в руки. І не тому, що вона мала парламентарну більшість, але тому, що вишшовши найміцнішою з виборів, вона була партією, яку буржуазія мусіла спробувати використати. Капіталісти почували, що наближається економічна криза. Ім потрібні були міністри соціалісти.

Соціал-демократичний уряд висунув гасло "порядок і соціальний мир". Але наслідки переведення плану Доса в Німеччині примушують шведську промисловість зменшувати свої ціни, щоб побороти німецьку конкуренцію, і шведські капіталісти повели довгу кампанію, яка намагалася довести, коначу потребу зменшення заробітної плати.

Ріжні шведські робітничі організації оборонялися ізольовано. Досить згадати страйки транспортних робітників у Стокгольмі, страйки монтьорів, електротехніків, робітників порцелянової промисловости. До всіх цих страйків, як і до тих, що були в сільських та лісових місцевостях, стали втручатися жовті організації а фашистськими тенденціями. На півночі Швеції між жовтими страйкарками відбулися сутички, після яких ватажок фінансового капіталу в парламенті одмірал Ліндман вимагав від уряду оборони робітників, "які бажать працювати". У відповідь на цю вимогу соціал-демократичний голова ради міністрів Сандлер зрадів най-

елементарні соціалістичні обовязки. Цей папоз визнав, що серед страйкерів є "неспокійні елементи".

Соціал-демократи не спинились на цьому: забуваючи свою виборчу платформу, вони в справі оборони держави повели цілком буржуазну політику. Вони запропонували бюджет-оборони в 120 мільйонів крон. Буржуазія не була цим задоволена, бо вона мріє про союз з Фінляндією та іншими балтійськими державами проти більшовизму. Лише комуністи протиставили військовий програми соціал-демократичного уряду проект робітничо-селянської міліції.

Разом з кампанією на озброєння, буржуазія розвиває кампанію проти "агентів Москви". Для цієї кампанії соціал-демократи й т. зв. "комуністична партія" Геґаунда постачають аргументи. Суди обороняють страйкарів і переслідують антимілітаристичну пропаганду комсомолу. Після останніх страйків багато робітників було вкинуто до в'язниць. Присуджено було також до в'язничної кари молодих комуністів. Утворилася "антибільшовицька ліга".

Зараз-же після оголошеного докату соціал-демократичний уряд утворив арбітражну комісію, складену з буржуазних осіб. На чолі комісії стоїть Енквіст, шведський посол у Гельсінґфорсі. Призначенням цієї комісії уряд намагається паралізувати опір робітників, паралізувати можливість переходу цього опору в наступ.

Лише комуністична партія Швеції кинула гасло загального страйку, який підтримують революційні робітники. Соціал-демократія-ж висуває вдержання заробітної плати на одному рівні. Зрозуміло, що означає це "вдержання на одному рівні", коли дорожнеча життя зростає!

ПЕНЛЕВЕ -- НОВИЙ ПРЕМ'ЄР ФРАНЦІЇ.

Новий французький прем'єр Поль Пенлеве, це — найвидатніший французький політичний діяч та один із керівників лівого блоку.

Поль Пенлеве, старий член партії республіканських соціалістів. У політичному житті Франції він формально вже давно бере участь, але як активний політичний діяч він виділяється тільки починаючи з 1910 р. Пенлеве належить до числа найвидатніших французьких метаматиків. Він протягом довгого часу читав лекції математики в паризькому та лійському університетах.

У 1910 р. блок лівих партій вибрав Пенлеве до парламенту й з того часу його стало перебірають на члена палати послів. До імперіалістичної війни 1914—1919 р.р. Пенлеве від широку пропаганду паціфізм, але в серпні 1914 р. під гуркіт гармат світової війни Пенлеве урочисто поховав свій паціфізм.

З серпня 1914 р. Пенлеве веде у Франції діяльну агітацію за війною до переможного кінця, нічим не відрізняючись від справжніх імперіалістів.

У 1915 р. він входить у склад французького уряду як міністер освіти й винаходів, причому своєю енергією скеровує виключно на створення сприятливих умов для пристосуван-

УКРАЇНІЗАЦІЯ КНИГОЗБІРЕНЬ НА УКРАЇНІ.

За останній час головполітосвіта провадить велику роботу в справі українізації міських та сільських книгозбірень на Україні.

Згідно з директивами центру, на місцях, особливо на селі, при закупні нових книг 75 проц. коштів витрачається на українську літературу. Центральні книгозбірні, в міру можливости, набувають всі нові книжки і періодичні видання українською мовою. Мандрівні і клубні книгозбірні поступово поповнюються українськими книжками для задоволення масових читачів.

Багато зроблено що до українізації персоналу книгозбірень. При бібліотечних об'єднаннях ще минулого року було організовано відповідні курси для вивчення української мови й літератури.

Для побищення роботи в справі українізації на місцях Головполітосвітою ухвалено розслати до районів для поповнення книгозбірень при районних селянських будинках комплекти кількістю до 800 книг кожний, з них 75 процент українською мовою. Вже розіслані такі комплекти на Поділля, Волинь, Одещину, Дніпроцину та Катеринославщину. До інших губерній комплекти такі самі бібліотечні і в найближчому часі будуть надіслані.

Недавно Головполітосвітою надіслана місцям інструкція з методичними вказівками для практичного здійснення книгозбірнями українізації і її поглиблення. В цій інструкції пропонуються книгозбірням періодично організувати вечірки, що їх присвячують "характеристиці та популяризації українських письменників, систематичної організації вечірок живої бібліографії, організувати — кутки, вітрини та вистави укр. друкованих новин, що їх дістає бібліотека. Пропонуються також систематично складати рекомендаційні списки українських книжок, що їх бажано просунути до мас.

На місцях велику увагу звертається на встановлення цільного звязку між книго-

збірнями та місцевими науковими, громадськими, літературними та іншими українськими організаціями, щоб обслуговувати їх українською літературою та використовувати ці організації для переведення заходів що до організації.

ПАМ'ЯТНИКИ РЕВОЛЮЦІЇ В КИЇВІ.

Київ має чимало пам'яників революції. Але вони не всі ще досліджені. У Києві є пам'ятники, що мають не тільки місцевого значіння, але й загальне для історії революційного руху.

Ось недавно в Києві знайдено могилу відомих революціонерів 1870 рр. братів Івченків. Зруйнований зараз стоїть "Косий Канонір" — цей київський Шалесльбург, де відбулись розстріли відомих революціонерів, зокрема учасників саперного повстання в 1907 році. У Буші ч. 1., колишній Лукінівській в'язниці, можна знайти багато стін з цікавими написами й історичними датами. Лише недавно там знайдено напис народника Осінського, якого повішено в кінці 70. років.

Київ має також багато будинків, де відбувались історичні, нелегальні збори, де містились підпільні друкарні. Так, наприклад, знайдено будинок на Дорожницькій вулиці, в якому мешкав основоположник соціал-демократичного руху в Києві Ю. Д. Мельніков. Цей будинок був центром соціал-демо. роботи в 1893—1894 рр.

Під вивіскою токарнік майстерні там провадилась революційна робота. Нарешті Київ має багато місць, що звязані з бурхливими подіями 1905 й 1917 р.р. На Печерську є казарми лонтоного батальйону та саперних частин, що повстали 18. листопада 1905 р. При музеї революції Києва утворено комісію в справі дослідження та охорони пам'яників революції у Києві й на Київщині.

10. квітня відбулись організаційні збори комісії за участю представників Іспарта, Іспрофа, Губполітосвіти, музею революції, Держмузею, т-ва політкаторжан, Вуан, на яких було розроблено план роботи. Комісія не тільки досліджу-

ватиме пам'ятники й охоронятиме їх, але оголошуватиме ріжні матеріали про них і складатиме показачки що до історії революційного Києва.

Комісія складається з представників 12 установ. На майбутніх зборах комісії остаточно розглядатиметься план роботи комісії і т. и.

УКРАЇНСЬКА ОПЕРА В ХАРКОВІ.

Для майбутнього сезону в Харкові організується українська опера, репертуар якої складатиметься так з оригінальних українських опер, як і з перекладених. Для підготовчої роботи утворено спеціальну комісію з представників Головполітосвіти, Губполітосвіти, Губпрофради, Всеребіусу, Товариства ім. Леонтовича та ин.

Щоб придбати новий матеріал командируються за кордон спеціальні співробітники. До початку сезону передбачується мати закінченими дві опери, які вже пишуться. Режисером запрошено А. Н. Боголюбова, художником — Ан. Петрицького. Зараз ведуться переговори з кращими артистами опери — Українцями, як на території Союзу, так і за кордоном.

ТЕАТР НА ОСВІТНІЙ СЛУЖБІ.

Київський робітничий театр ім. Гната Михайличенка на припоручення Народного Комісаріату Освіти відізнає в літі в Донбас на низку гастролей.

Гастрольний репертуар театру складається з таких постановок: "Насіння", "Сорочинський Ярмарок", "97 неможливів", "Карнавал", "Улоговина", "Універсальний Некрополь", "Вир", "Не по дорозі" та "Камергер".

В кінці травня театр відізнає на гастролі до Харкова. На оснь Відділ Мистецтв доручає т. М. Терещенкові організувати в Харкові театр української комедії. Підготовчу роботу вже розпочато. В комедії буде запрошено кращі аматорські й режисерські сили відповідного жанру.

палати послів. У своїй палаті послів Пенлеве вив енергію боротьбу за повалення Мілера. Коли палата послів і сенат скинули Мілера, лівий блок у палаті послів однодушно виставив кандидатуру Пенлеве на президента республіки. Однак, лівий блок сенату не підтримав кандидатуру Пенлеве на президента республіки й виставив кандидатуру голови сенату Думерґа. Цю останню кандидатуру підтрима-

ли послі і сенатори з національного блоку. Таким чином Думерґа вибрано більшістю 520 голосів проти 309, поданих за Пенлеве.

Пенлеве правив далі за голову палати послів до останнього часу. Пенлеве відомий, як прихильник визнання Радянського Союзу. Він вив активну пропаганду й нерозступав у пресі з статтями, в яких вив доводив неминучість визнання Францією Радянського Союзу.

335 МІЛІОНІВ ЗОЛОТИХ МАРОК НА ПРУСЬКУ ПОЛІЦІЮ.

Хто не знає теперішньої пруської поліції та її шефа пруського міністра внутрішніх справ соціал-демократа Северінґа? Німецькі соціал-демократи тішаться й пишаться ними, а німецьке робітництво шле ім свої проклони. Німецькі робітники навіть від поліції часів кайзера не знали таких знущань, нахабства й терору, які ім доводиться зазнавати тепер. Досить згадати тільки поліції в Гале, в Нойкельні, Бреславі й інших містах, де республіканські поліці, натроє своїм шесфом соціал-зрадником Северінґом, стріляли в беззбройних робітників, як у звичайні мішені, щоб мати повне уявлення про ту злочинну банду, що називається пруською поліцією.

Пруський буржуазно-соціал-демократичний уряд і зокрема міністер внутрішніх справ Северінґ, цей вірний прислужник німецької буржуазії, цинить ро-

в яких знаходиться тепер робітництво Прусії, це збільшення є просто таки безсоромністю.

За загальної суми бюджету міністерства внутрішніх справ Северінґ передбачає 334,906,339 марок спеціально на поліцію. Проти минулого року ці видатки збільшено на 97,976,175 марок. Крім того Северінґ вимагає асигнування на озброєння охоронної поліції (на гумові качуки, ручні гранати й иншу подібну "амуніцію") ще 4,212,435 марок.

Ці невеликі числа досить яскраво свідчать, що пруський уряд має досить грошей, коли справа йде про збільшення поліції та про її краще озброєння; йому їх бракує тільки тоді, коли справа йде про народні потреби.

Так господарюють німецькі соціал-зрадники в пруському уряді.

В кожній революції поруч з її дійсними представниками, видиваються люди іншого виробу. Це або герої минулих революцій, які зростають з ними, не розуміючи змісту теперішнього руху, але які користуються великим впливом на народ після своєї горожанської мужності і особистого характеру, або просто після традиції, або пукі крикуни, які з роком в листі повторюють одні й ті самі створетинні напади на існуюче правительство і зловбуваючі собі тим славу революціонерів вищої марки.

К. Маркс.

"РОДИНА ШТКАРІВ" на селі У.Р.Д. в Вінніпегу 16. травня.

ВІД СПІВАЦЬКОГО ГУРТКА ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ.

Проби і наука теорії співу будуть відбуватися через шість літ.

У вівторок, 12 травня ц. р. співацький гурток при У.Р.Д. в Вінніпегу відбув свої наради, предметом яких було питання: чи і в який спосіб треба продовжувати проби співу і вишколювання власних співацьких сил через цілий літній сезон?

Головою наради був т. Хвалібога; він пояснив на вступі, в чім річ. — Концертний сезон в У.Р.Д. починається з кінцем травня, але для співацького гуртка він закінчується з останнім виступом хору на концерті минулої неділі.

Вирішило тепер питання — що має співацький гурток робити? Найпростішою розв'язкою цього питання було б: піти просто "на зелену пащу", або як дехто каже, "на відпочинок", агадувати свої "світлі успіхи" в минулому сезоні і дождатися безцінно де "світліші успіхи" в найближчому наступному сезоні.

Така розв'язка була б, вправді, дуже легка, але вона означала б величезну втрату так для організації, як і для всіх тих членів і членкинь співацького гуртка, що справді люблять спів і бажають хоч щось навчитися з нього.

Дев'ять невідатих виступів хору в минулих концертних сезонах вели переконали кожного, що без належної попередньої підготовки хору не можна ніяк числитися на будь-якому успіху в концертних виступах. Кожному відомо, що небагато можна зробити за дві проби в тиждень для майже кожного недільного концерту в сезоні. Втрачаючи одну пробу в сезоні давалася відчувати нерва дуже дряво, чим-ж годиться тепер занехати спів на протязі цілих двох п'яти місяців ради "відпочинку", а радше — особисто спокон віку? Чи годиться залишати проби співу на шість літ, занехати золоту нагоду для вивчення нових пісень і вишколення співацьких сил, а з приходом нового сезону зачинаючи знову "з початку", знову капати, латати і сиптати очима перед публікою, коли а найкращі пісні не вийдуть "спик"?

на сцену, будучи певним себе і свого успіху. Коли ж до того проби співу будуть розділені так, що одна тільки проба в тиждень припадає для жіночих, а одна для мужських голосів, то одна ця проба не буде зовсім відчуватися як тягар, а навпаки, вона буде розвивкою і відпочинком та задоволенням кращих почувань самих учасників. Крім того будуть вони мати ще й цю користь, що навчання теорії співу, для навчання якої буде присвячено пів години з кожної проби.

Види одногодужного бажання присутніх членів і членкинь співацького гуртка, щоб проби співу продовжувалися без перерви далі, тов. Сидор зробив відповідний висновок, який присутні прийняли і рішили, що проби співу мають відбуватися два рази в тиждень в такому порядку, що кожного вівторка будуть відбуватися для жіночих, а кожного четверга для мужських голосів. Дні проб (вівторок і четвер) залишено ті самі на протязі трьох тижнів, а далі ще покажесть, які дні будуть найвигідніші. Відповідно до цих змін по трьох тижнях можна буде змінити і порядок проб співу.

Ухвалено златити і видрукувати регулярні для хору, якомога одержати кожний член і членкиня співацького гуртка відповідно до нього заховуватися на пробах і концертах.

Далі ухвалено, щоб на першій сесорній пісню зробити фотографічну знімку співацького гуртка, якщо він до той пори учасників у відповідному числі (деякі товариші віддають на роботу).

На останку рішено, щоб звіт з цих нарад полати до "У.Р.В." і рівночасно завізвати всіх проліхтованих і товаришок зі співацького гуртка, щоб і вони солідарно пішли за приміром великої більшості членів співацького гуртка і приходили на проби співу, що вийде на користь їм самим і організації.

За Співацький гурток при У.Р.Д. в Вінніпегу, др. І. Карач, секр.

Товариші! Посилаю Вам \$2.00 на пісню переплату "У.Р.В.", бо бачу, що в цій місцевості найбільше втрачають гроші. Коли всі вийдуть, то і я бачу, що це одна українська газета в Канаді, що вить нас, як освободити з під капіталістичного ярма. Тож давайте всі українські робітники і фермери в Канаді, щоб ставали переплатниками "У.Р.В."

З товаришеским привітом, 0. Твердохліб.

Незабудьте, що театролюбні грають в суботу, 16 травня, в У.Р.Д. драму т. М. Ірчана "РОДИНУ ШТКАМВ".

З РОБІТНИЧОГО РУХУ В КАНАДІ

З ЖИТТЯ РОБІТНИКІВ В ФОРТ ВІЛІАМ, ОНТ.

Форт Вільям — місто величезних елеваторів, в котрих повно збіжжя. Фабрик понабудували тут ріжних, котрі вже роками нічого не роблять. Одинокі дві, чи три папіри (одна в Порт Артур), що дають кільком соткам робітників яку-таку роботу.

Не було праці в зм'ї, нема й тепер. Ті робітники, що націлялися на роботу на весні, завізли. Елеватори не беруть до роботи цієї весни, бо кажуть, що "немає бізнесу". І б'юкаємо цілими днями за роботою, безнадійні, прибиті горем, виснажені з сил, чекаючи "кращого го зватра". Немає сил відумитися за життєві засади. Робітничий рух, розпорощений, неорганізований. Юні, котрі їстуться (багато з них на папіри лише), всі є під впливом і контролю продажної гомперівщини. Ніяка праця не ведеться в них, члени не приходять на мітинги. Вкладку передають другим до секретаря і дощить. І чи можна сподіватися чогось кращого при таких стаях річей?

Місцеві буржуазні преса, маючи сталіх донорів з українських "провінціалів", так званих патріотів, кричить, що ширитися більшовизмом між "чужими" і остерігає рівночасно Канадійців, щоб вони не зарозумілись ним. Однак не кажіть себе, де шукають поратунку, щоб не агітувати з голоду виснаженому безробітному. Тимчасом чимраз більше число тих Канадійців приєднується до голосу Комуністичної Партії Канади, котра має тут кілька своїх відділів.

Комуністичний рух тут тепер на шляху розвитку. Найсильніші відділи партії в Фінландській, другий — український, відтак англійський, скандинавський і інші. В укр. відділі є около 20 дійсних членів партії. Цілий минулий рік, проминув майже незаметно. Члени відібули кілька зборів адміністраційних, кілька дискусійних, одно масове віче, устроили один концерт і одно представлення. Рівно-ж відділ брав активну участь в міжнародних робітничих святах спільно з другими відділами. Фінансовий оборот за минулий рік такий:

Приходу було \$188.00
Росходу 168.84
В розході містяться ріжні фонди з каси відділу, як прес-фонд на "Воркера" 20 дол.; помі студентам в старому краю \$32.30; організаційний фонд до Юра \$15.35; страйкерам в 18-дистрикті \$16.25; організатори на подорож \$10.00; до Центр. Міського Комітету \$6.50 і ин. Крім того, відділ шпирив ро-

ПЕРШОТРАВНЕВЕ СВЯТО В ДРОМГЕЛЕР, АЛТА.

Свідоме робітництво в Дромгелер обходило день Першого Травня досить гарно. В 2-й годині по полудні зібралось кілька соток робітників і робітниць коло майнерської саї і звідтам почався похід. В демонстрації взяли участь всі місцеві робітничі організації з майнерською ювією включно. Кожна з організацій несла свої плакати з напсами. Демонструючи містом, робітники співали революційні пісні. Багато неспівомових робітників стояло на хідниках, пошдиравши плечима банки та дотелі, а знову інші, неробітничі, сиділи в автомобілях позадиривши ноги та приглядалися робітничому походу. А тут навіть мала дівтора машерувала в ногу з дорослими та співала вимахуючи червоними прапорами.

Демонстранти обійшли місто і відтак пішли до Едджер парку і там відбули мітинг. На мітинг виступали промовці і збираючи колекту на допомогу страйкуючим майнерам Нової Скопії. Зібрано \$33.60. Вечером відділ Ліги Комуністичної Молоді устроїв в майнерській саї забаву, з якої весь дохід також шпирив в користь страйкуючих майнерів.

В Укр. Роб. Домі вечором відбувся концерт-мітинг, який отворив т. Ю. Никифорук і пояснив значіння Першого Травня для працюючих цілого світа. Відтак виступали хор, оркестра, які співали й грали робітничі пісні, а на павзі промовляли товариші і товаришкні. Зрамени жін, відділу промовляла т-ка Ф. Горобень, а зрамени відділу І.К.М. промовляв т. Зінкевич. Він говорив про завдання комуністичної молоді. Про класову боротьбу і про значіння робітничої преси промовляла т-ка Булер. На мітинг зібрано \$10.80 добровільної колекти на робітничу пресу.

РОБІТНИЧЕ ВІЧЕ.

Форт Сіті, Онт.
Дня 26 квітня відбулось в цій місцевості робітничє віче, улантоване переважно для жінок-робітниць. Головою віча був т. Майданський, а першим промовляв т. Корчак. Промовчє в дуже аргументний спосіб представив долю жінок-зарібничі. Другим промовляв т. Гуцалюк і цей говорив більше з теоретичного боку. Він змаював ріжні переходи епохи і яку роль відігравали і яку долю переживали жінки. Промовці закликали присутніх жінок, щоб вони пішли за приміром жінок-робітниць в інших місцевостях та організували в себе жіночий відділ, в якому вчиняли б, освіджалючись — та гуртували докдає працюючих українських жінок цієї місцевості.

На мітинг вийшло до кількох соток жінок, котрі всі спільно з товаришами на організаційно-освітньому полі для добра працюючих. На цьому місці я щиро вітаю наших перших товаришок, що заснували тут свій відділ і віро, що за їх приміром підуть і інші робітничі та в короткому часі жіночий відділ значно зростє чисельно і морально.

ВЕЛИКИЙ ЮВІЛЯНТ.

На початку 1825 р. сталася велитеська подія в культурному життє людства. Тоді в Англії між містом Стокстоном і Дарлінгтоном, на протязі 8 миль була збудована перша залізниця. За минулих 100 років залізничне будівництво виконало велитеську роботу, покривши землю кулю густою сіткою залізничних шляхів.

Тепер окремі європейські держави мають таку довжину залізничних шляхів:

Австрія — 6,600 кілометрів,
Англія — 45,000 кілометрів,
Угорщина — 8,000 кілометрів,
Німеччина — 58,000 кілометрів,
Італія — 18,000 кілометрів,
Польща — 17,000 кілометрів,
Румунія — 11,000 кілометрів,
С.Р.С.Р. — 55,000 кілометрів,
Франція — 48,000 кілометрів,
Чехословацьчина — 13,000 кілометрів,
Швеція — 12,000 кілометрів. Усього в Європі 400,000 кілометрів.

По частинах світу:
Австрія — 40,000, Азія — 120,000, Америка — 600,000, Африка — 50,000, Європа — 400,000, а всего по цілому світі — 1,210,000.

БЕЗПЕЧНИЙ АЕРОПЛЯН.

Відомий конструктор аероплянів Фокер гадає демонструвати незбаром в Англії новий тип аеропляну свого винаходу.

СВЯТО ПЕРШОГО ТРАВНЯ В ОШАВІ, ОНТ.

Стараним першотравневого комітету відсвятковано в Ошаві міжнародне пролетарське свято 1. травня. Хоч вечер був досить непогідний, з дощем, але звичайно робітництво, що прийшло вже до ріжних пенгод, з великим ентузіазмом спійшло до У.Р.Д.

Уже в 7.30 зала Укр. Роб. Дому була заповнена по береги. Тов. Польний запропонував тезу: "Начаток родичів і приватної власності". Товариші досить обширно пояснили рбю жінощини в громадському суспільстві в стародавніх часах і так поступено як до капіталістичної системи та на закінчення закликав місцевих жінок-робітниць зорганізувати в себе жіночий відділ, бо жінок-робітниць повинна поруч з робітничим організаційно боротися за звільнє з капіталістичного ярма.

З поля науки і техніки

МАГНЕТИЧНІ НАБОЇ.

Французькі і американські газети багато пишуть про важний винахід військової техніки, зроблений, нібито, в Англії. Англійське міністерство авіації лагодиться, як пишуть ці газети, випробувати винайдені набой, призначені для обстрілу ворожих аероплянів. Ці набой мають спеціальні приладдя, що роблять їх магнетичними, і вони безпомилково влучають у металеві частини аероплянів ворога.

АНГЛІЙСЬКІ НАДЦЕПЕЛНИ.

Розроблено проект будови надцепеляну. Будуватиме його Airship Quarenty Company. Обсяг газу буде 140,000 куб. метрів (в німецькому целелі ЦРЗ він становив тільки 70 тисяч), довжина корабля — 240 метрів, височина — 47, найбільший діаметр — 43 метри. Будуватиме його з кричі. Швидкість — 110 кілометрів на годину. Міць мотору — 3,800 кілометричних сил. Він зможе підіймати 155 тон, із них 75 тон для палива, баласту, фрахту й пасажирів. Для 100 пасажирів є спальні-кабіни з двома ліжками.

РОБІТНИКМ ЛЮДИМ ЧУЖІ.

Дієвим робітничим святом є день 1. травня і тому свідоме робітництво по всі земській кулі ріжничо устроє в цей день масові зібрання, демонструє свій гнів проти гнету і висиску теперішньої капіталістичної системи.

СВЯТО ПЕРШОГО ТРАВНЯ В ОШАВІ, ОНТ.

Стараним першотравневого комітету відсвятковано в Ошаві міжнародне пролетарське свято 1. травня. Хоч вечер був досить непогідний, з дощем, але звичайно робітництво, що прийшло вже до ріжних пенгод, з великим ентузіазмом спійшло до У.Р.Д.

МОЛОДІ ТОВАРИШІ І ТОВАРИШКИ ЧИТАЙТЕ.

дуже цікавий часопис "МОЛОДИЙ РОБІТНИК" (Young Worker) орган Ліги Комуністичної Молоді Канади, що виходить в Торонто на англійській мові раз в місяць. Передплата: 50 цт. на рік. Подорожне число 5 цт. Адреса: "THE YOUNG WORKER", Room 301, Tyrrel Bldg., 95 King Street East, Toronto, Ont.

Н. САУЕР. 14)

ЦІНА КРОВИ

(ПОВІСТЬ.)
Переклав М. ІРЧАН.

(Продовження.)

— По мой думці, засміявся Андреев — як вже вмирати, то вмирати гарно... Люблю життя...

— І я люблю життя... Послухай, що думаю собі... Чи міг-би я померти так, як Васків?... Боюсь брата, що ні... Знаєш думаю і думаю над собою... Ганчірка вже з мене, заць... Вивітряв я...

— Вичерпався, ось що... Мусиш лікуватися... Був в мене лікар... Павловський...

— Ну?

— Теж казав: вичерпався. Потрібно спокою і відповідного способу життя... Не пошкодило-б поїхати на Ревієру до Ніцци... Рік-два подорожувати... для забави... каже, тоді й серце подужає-би... А з моїм серцем все поїхано до чорта!

— Ха-ха! Добра рада: На Ревієру! Що відсідь мусиш вихити, це очевидне. В цій огидній кімнаті зовсім не гарно...

— Так, так, — швидко потверджував Соломко — набридло мені! Знаєш, пригадає мені тюремну камеру. Дуже подібна ця кімната?... Дов-

га, порожня... Можливо, що я відпочив-би і виздоровів.

— Без сумніву, виздоровів-би... Подожди... Я вже щонебудь придумаю... Гм...

Цілий тиждень Андреев не показувався, аж одного вечера, неждано, як Соломко хотів лягати спати, прибіг радісний і веселий. Ще з порога кричав:

— Ані кроку! Не смієш більше лягати на свій бідний барлог!... Складай в скриньку все своє добро, як маеш... Кинь там домашні прибори... К чорту. Велике переселення народів на домашню Ревієру... Ха, ха!... Найшов я братку таку. Стисни мені руку... поцлуємося описка, як попробуєш роскоші. Ну — ані хвилинок!

— Подожди! Куди? Чого?

— Поїдемо на нове помешкання... Власне це не буде помешкання, а швидше палац мадьярського князя, як-що взагалі Мадяри мають князів...

І скоро складаючи в скриньку ріжні речі Соломка, Андреев знайомив його з будучим життям.

— Не є там небезпечно? — обережно питав Соломко.

— Як? Небезпечно? Побачиш... Ах, я ще не сказав тобі... Прещін вона є бувшою губернаторкою...

— Хто вона?

— Клявдія Георгіївна... Твоя нова господиня. Справді губернаторка... Старенька матуся, яку за злото не купиш. Дай сюди білизну і книжки... Так... зараз побачиш...

— Але послухай... Ти-ж знаєш, що мої фінанси не губернаторські...

— Про фінанси потім... Зараз на це немає часу... Книжки зложи тут... І подушку. Там не грозитиме тобі ніяка небезпека. Клянусь. Сам жандармський полковник кланьється ї. Ех!... При царському дворі була... Власне, я не тверджу, що певно була, але могла бути... Своїй господині ти не винен нічого? Ні? Гаразд. Ще 14 днів можеш мешкати тут? Та нехай вона провалиться з своїми 14 днями! Приготовти собі плащ і капелушок. Покривало візьми. Ноги добре окутай. Мороз. Йди до неї і скажи, що виїжджаєш... ну, в Херсон... або Київ... все одно...

VII

Барвінов знав вже цілу низку дрібних шпійонів. Знав їх помешкання, місця, відки таємно слідували і де збиралися.

Було їх багато, але всі разом були менше страшні, як той один, захований, невидний, імені-ж його не міг ніяк довідатися.

Видличні шпійони, зібрані із звільнених поліцейських підфішерів, членів партії, дрібних кишенькових злодіїв, не могли втиснутися в середину організації, в саме серце її. Волочилися по вулицях, тинялися, знали тільки про це, що наказували їм: куди ходити той, що знаходиться під поліцейним доглядом, хто відвідував його. Багато з них були відомі по обличчю і всі знали, що вони дрібні шпійони і... ніхто не шкодив їм. Були між ними й такі, до яких відносилися революціонери добродушно.

— Яшка, червонолиций, грубого чоловіка, вічно рум'яючого щось, всі з насмішкою знали: "Наш Яшка". В місті не було ані одної людини, що брала участь в партії, яка не знала-б його. Як йшов за ким-будь по вулиці, часто казали йому:

— Відійди кудись, Яшка!

— Не можу. Служба!

— Хіба за мною післали тебе?

— Розуміється. Сказали, щоб я вислідив, чи зайдете в дім число 39 при Михайлівській вулиці...

Тоді давали йому пів карбованця і він ввічливо поклонявся та біг до лікарні.

Урядовці, такі як Барвінов, що жили в цьому середовищі і часом виконували службу пів-пів-сарську, пів-шпійонську, не знали теж того, хто давав охорані всі потрібні і подрібні відомости про революційне підпілля.

З почуттям зависти і бажання, люде догадувалися про "його" присутність в їх середовищі, говорили про "нього" між собою, як говориться про міліонія Ротшильда, або про великих, даровитих спекулантих. Але тоді мріяли бути на "його" місці.

Барвінов прислухувався до таких розмов, але ані разу не найшов в них щонебудь цінного. Часто звертався й до нього:

— Ех, колего!... Як-би так стати будь-яким бомбистом-революціонером, а потім... сипати, сипати... Вони — (і вказували на кабінет начальника) — мають такого. Добре їм силне... ("Сипати" на шпійонському жаргоні означало: зраджувати, доносити.)

(Далі буде.)

— Не забувайте про пресовий фонд одинокої української робітничої газети в Канаді — "Українських Робітничих Вістей"!

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ
найновішу книгу відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вийшла з друку? Якщо немає її в вас, або ви не знаєте, то пошарайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратьте вона вартості навіть тоді, як ви перечитаете її. Це добра повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаете до кінця.

Письменик М. Ірчан сам переживав війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читаючи "Карпатську Ніч" ви рівночасно багато вчитесь і то в найбільш доступній формі, бо ця книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладина з артистичним малюнком в двох кольорах.

КУПІТЬ, А НІКОЛИ НЕ ПОЖАЛІТЕ! РОЗПОВІСНОЮЮТЬ СЕРІЗЬ ШО КНИЖКУ.

Виславтеся книжки за попереднім надісланням грошей. ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з ріжними посылками на таку адресу:

Український Робітничий Кооперативний Союз
Cor. Fritchard & McGregor
Winnipeg, Man.

